

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
6362 С. СТАМБОЛОВО, ОБЩ. СТАМБОЛОВО, ОБЛ. ХАСКОВО
тел.0879406488 e-mail: info-2609006@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:.....

Директор: Атанаска Христозова

ПРОГРАМА
ЗА
ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ

Учебна 2023 – 2024 година

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в СУ "Св. Климент Охридски"- Стамболово е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на основното образование.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсирание на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2021–2030), приета от Министерския съвет.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията, както и с целите на Програмата, разработена от РУО Хасково и определените приоритети на областно ниво.

Програмата е разработена на основата на проект на Министерството на образованието и науката на двугодишен План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система.

Програмата представя:

- ✓ SWOT анализ - определяне на рисковите групи ученици, застрашен от отпадане в СУ "Св. Климент Охридски" и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- ✓ дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, Годишен план на училището и Плана за квалификация на педагогическите кадри;
- ✓ обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- ✓ усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

СУ "Св.Климент Охридски" е училище с дългогодишна история и традиции в обучението на ученици. В него се обучават ученици от различни

етноси-роми, турци, българи. Общият брой на учениците през 2023-2024 година – 252 ученици. Педагогически персонал - 27 учители, непедagogически - 6 души. Училището разполага с много добра материално – техническа база, квалифицирани кадри доказали своя професионализъм през годините, участвайки в различни европейски проекти и национални програми- „Без свободен час“, „Твоят час“, „Ученически практики“, „Еразъм+“ „Подкрепа за успех“, „Образование за утрешния ден“, „Участвай и променяй“, „Заедно за всяко дете“, „Равен достъп до образование в условията на кризи“ участие с групи по интереси по Наредбата за приобщаващото образование с постановление на Министерски съвет и други.

Всяка учебна година в училището се разработва Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище и риск регистър към нея. Но за ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

1. Основни причини за преждевременното напускане на училище

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко категории:

А./ Икономически - безработицата, ниските доходи и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. Много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.

Б./ Социални – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, ранни бракове и др.

В./ Образователни - езикова бариера, недоброто владение на български език на децата от турски и ромски произход, трудности в усвояването на учебното съдържание, навици на учене, липса на мотивация, лоша дисциплина и др.

Г./ Етнокултурни – отсъствие на познавателна мотивация сред децата от ромската общност, отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на деца от тази общност, дефицит на комуникативна компетентност сред такива деца и др.

Д./Институционални – недостатъчно координиран подход между различните служби на местно и общинско ниво и др.

Е./Свързани със здравния статус – недостатъчна подготовка за приобщаване на децата със специални образователни потребности.

За преодоляването на възникналите проблеми в определен етап училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всяко дете съобразно неговите нужди и потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване на методите, похватите, средствата на работа - традиционни и иновационни. Обогаляване инструментариума за работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес. Участие на ученици и родители от различни етноси в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от ранно отпадане от училище.

През изминалите години се наблюдава увеличаване процента на учениците, заминали в чужбина. Причините за това са социални - заминаване на цялото семейство, поради ниски доходи и безработица. Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си.

Най-голяма в процентно отношение е групата на учениците, прекъснали обучението си поради семейни причини. Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно взаимодействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции. Превантивни мерки за намаляване на отсъствията са и периодичното информиране на Дирекция "Социално подпомагане" за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец, както и периодични доклади до МКБППМН и образуване на възпитателни дела за ученици с противообществени прояви. Като най-чести причини за допускане на неизвинените отсъствия класните ръководители посочват закъсненията, бягства от час поради ниска мотивация за учене.

Предлагане на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията на учителите.

Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- ✓ Извънкласни дейности и извънучилищни дейности;
- ✓ Организация на обучението в ЦОУД /I-VI клас 4 групи, V – VII клас 3 групи/
- ✓ Осигуряване на безплатна закуска за учениците от I-IV клас и поевтиняване на обедното хранене за учениците от I-VII клас.
- ✓ Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети
- ✓ Системни разговори с родители и ученици

- ✓ Ден на самоуправлението
- ✓ Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност
- ✓ Отбелязване на различни празници

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище.
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО и РВО и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО			
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в училището			
1.1.1.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците/ежемесечни справки, писма/	Директор ЗАС	2023-2024	Бр. отсъствия Бр. преместени ученици
1.1.1.2. Инициран информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла и брошури	Класни ръководители	2023-2024	Брой табла Брой брошури
1.1.1.3. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании. Отбелязване на: Световния ден на водата,	Начални учители Класни ръководители прогимназиална степен	2023-2024	Брой проведени кампании Брой участвали деца

Денят на Земята, Състезания, Ден на самоуправлението, Ден против насилието и др.			
1.1.1.4.Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците	Директор ЗДУД	2023-2024	Брой извършени проверки
1.1.1.5.Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители -анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици – ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от кл.р-ли	Директор	2023-2024	Брой извършени проверки Брой проверени обекти
1.1.1.6.Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: -изготвяне на списък -изготвяне на карта за всеки ученик	Класни ръководители	30.11.2023	Изготвен 1 бр. регистър Бр. карти
1.1.1.7.Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици	Директор ЗДУД	2023-2024	Брой НП Брой проекти
1.1.1.8.Повишаване на Броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.	Класни ръководители	2023-2024	Брой обхванати ученици към момента
1.1.1.9.Организиране на	Ръководителите на	2023-2024	Брой обхванати

извънкласни и извънучилищни дейности - групи по спорт, вокални групи, литературно студио, групи по народни танци	групите		ученици
1.2. Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище			
1.2.1.Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище „Развитие на толерантността”	Директор ЗДУД	2023-2024	Брой обучени учители
1.2.2.По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	Учителите	2023-2024	Бр.извършени проверки Брой проведени открити уроци
1.2.3.Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик - личностно ориентиран подход	Учителите	2023-2024	Брой проверки
1.2.4.Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите	2023-2024	Резултати от обучението
1.2.5.Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Директор	2023-2024	Брой напуснали ученици
1.3.Достъп до качествено образование за деца и ученици със СОП			
1.3.1.Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП -осигуряване на	Директор Учителите работещи с деца със СОП Ресурсните	2023-2024	Брой разработени ИОП

допълнителна подкрепа -прилагане на единна методика за оценяване	учители		
II.ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НАУЧИЛИЩЕ			
2.1.Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
2.1.1.Включване на родителската общност повишаване на активността ѝ и сътрудничество с уч.ръководство	Директор ЗДУД	2023-2024	Брой инициативи
2.1.2.Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директор Класни ръководители	2023-2024	Брой срещи
2.1.3.Сътрудничество с различни организации - МКБППМН,ДПС,съветник Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”, ЦОП	Директор ЗДУД	2023-2024	Брой срещи
2.2.Утвърждаванена индивидуално и групово наставничество			
2.2.1.Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители	2023-2024	Брой проведени срещи
2.2.2.Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Класни ръководители	2023-2024	Брой инициативи
III.ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
3.1.Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директор	м. II. 2024 м. VI. 2024	Брой отчети